

Gezi Kulübü'nden

Ankara'nın Yitik Mekânları

Gezi Kulübümüzün çarşamba toplantılarından birinde arkadaşımız Fulya Doğan kendi çektiği fotoğraflar eşliğinde bizleri Ankara'nın yitik mekânlarına götürdü. Fulya Hocam 90'lı yılların ortalarından beri omzunda fotoğraf makinası Ankara'nın kimisi çoktan yitmiş, kimisi de yitmeye yüz tutmuş mekânlarının izini sürüyor. Yapmış olduğu "tadımlik" sunumda bizleri yalnızca Ankara'nın artık geçmişte kalmış mekânlarına değil, aynı zamanda o mekânlara hayat veren seslere, yüzlere, sokaklara da götürdü.

Tıpkı ODTÜ gibi Ankara da özveriyle adeta yoktan var edilmiştir. Kentin yoktan var edildiği günlerden kalma "Ankara fotoğrafları", aslında haklı bir gururun, gelecek güzel günlere olan inancın, umut ve bekleyişin fotoğraflarıdır. Fulya Hocamın o gün çektiği pek çok fotoğraf arasından seçip bizlere gösterdiklerine bakarken şöyle düşünmekten kendimi alamadım: Evet, Ankara, "onca yoksulluk varken" adeta yoktan var edilen bir başkenttir; ama aynı zamanda, yoktan var edilen mekânlarını, caddelerini, sokaklarını, mahallelerini, sinemalarını, tiyatrolarını, park ve bahçelerini, seslerini, yüzlerini, ezgilerini acımasızca tüketen, yitiren, kaybeden bir başkenttir... Ankara'nın yitik mekânlarına her gün bir yenisi ekleniyor. Daha birkaç yıl önce çekilen Ankara fotoğraflarındaki mekânların yerlerinde yerler esmekte; fotoğraflarda kapı önünde, pencere arkasında belli belirsiz gülümseyen çocukların, genç kızların yüzleri sararmış birer fotoğraf gibi sararıp solmakta...

Ankara'nın hafızasından bugün örneğin bir İlk Meclis'i, Ankara Palas'ı, Gar Gazinosu'nu, Karpıç'ı, Opera'yı, Küçük Tiyatro'yu, Anafartalar Caddesi ve çevresini, Ankara Kalesi ve çevresini, bir zamanlar serin sularının kana kana içildiği Hatip Çayı'nı, Yahudi Mahallesi'ni, Cebeci'yi, Hamamönü'nü, Hacettepe ve çevresini, Ulucanlar'ı, Samanpazarı'nı, Çıkrıkçılar Yokuşu'nu, Resim Heykel Müzesi'ni, Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ni, Anıtkabir'i, Yenışehir'i,

Kavaklıdere'yi, Çankaya'yı, Güven Park'ı, (eski) Gençlik Parkı'nı, Kuğulu'yu çıkarsanız Ankara'dan geriye ne kalır, bilemiyorum...

Ulus'taki meşhur Akman Boza ve Pasta Salonu'nun işletmeciliğini babadan devralan Numan Akman, "Ulus'un eski hâli yok, Ulus tenhalaştı." diyor Pastanenin 74. Yıl afişinin önünde; haksız mı?

Kumrular eskiden sokaktı. Şimdi cadde. Çınar ağaçlarının gölgesindeki huzur artık yok... Uzun yıllar Ankara'nın havasını solumuş, hemen her mekânında hatıralar biriktirmiş, eski Ankara Milletvekili Kamil Ateşoğulları'nın 1964'te Cebeci üzerine yazdığı şiirdeki dizeler bugün artık eski günlere dair özlemle anılacak dizeler değilse nedir: "Her akasya uzak bir hatıra taşır,/ Rüzgâra karışır türküsü"... Eskiden kentlerin girişinde her iki yanda boylu boyunca akasya ağaçları boy gösterirdi... Akasyanın kokusuna "yanık yanık kokan karanfil" in kokusu karışırdı... Hüzünle çiğnenirdi sararmış sonbahar yaprakları parklarda, cadde kenarlarında... Her güz mevsiminde şehrin hatırasıydı ayaklarımızın altından akan altın sarısı gazeller... Şimdi her şeyin uzağında, hem de çok uzağında...

Gezi Kulübümüzün "Çarşamba Toplantıları"ndan birinde, Fulya Hocamın yıllardır izini sürdüğü, emek verip özenle çektiği "Ankara fotoğrafları" nı görmek, o fotoğraflar eşliğinde geçmişteki günlere dair sohbet etmek, sözü söze eklemek gerçekten güzeldi; çok güzeldi...

Yazı
İbrahim BERKSOY (ME'91)

